

Висновки. Отже, якісна робота внутрішньої системи контролю «Комплаєнс», має велике значення для вирішення правових та економічних проблем. Забезпечення прозорості взаємовідносин між банком і клієнтом є основною місією роботи працівників служби комплаєнс-контролю, що полягає у інформуванні керівництва про порушення законодавства як клієнта, так і співробітника банку.

Література

1. Ключко Л. А. Фінансовий моніторинг та комплаєнс-контроль в банках. *Фінанси, учет, банки*. 2014. Вип. 1. С. 153-160. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fub_2014_1_22 (дата звернення: 20.03.2020).
2. Хуторна М. Е. Організація ефективної системи комплаєнс-контролю у банку. *Фінансовий простір*. № 2. 2015. С. 113-119.
3. Офіційний сайт UKRSIBBANK. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://my.ukrsibbank.com/ua/about-bank/compliance>. (дата звернення: 20.03.2020).

УДК 336.77

Моруз А.О., студентка, Русіна Ю.О., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

АНАЛІЗ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ: ОСТАННІ ТЕНДЕНЦІЇ

Кредит відіграє важливу роль у розвитку економіки країни і залежить від рівня розвитку економічних відносин. Тільки в ринковій економіці всі прояви ролі банківського кредиту повністю розкриті [1].

Кредит охоплює виробничу і невиробничу сфери, різні галузі виробництва та різні регіони.

З настанням системної банківської кризи в 2008-2009рр. значного збільшення розміру позик не спостерігалось. Основною причиною цього явища

була недовіра споживачів до банківських установ [2]. Наслідками цього стала значна втрата оборотних коштів підприємств реального сектору економіки.

За період 2014-2017 рр. кредитування фізичних осіб поступово зменшувалося. Зменшення обсягу кредитів, наданих фізичним особам, було зумовлено зменшенням депозитної бази банків, погіршенням платоспроможності кредиторів та зміною курсу валюти. У цей час виникли проблеми з обслуговуванням кредитів у банківських установах, особливо в іноземній валюті, через зміну курсу гривні до іноземних валют, зниження реальної заробітної плати та міграцію.

Станом на січень 2018 р. кількість позик, наданих фізичним особам, збільшується. З серпня 2018 р. фізичним особам було надано 202 683 млн. грн., що на 14% більше ніж у 2017 р., а з листопада 2019 р. портфель гривневих кредитів фізичним особам збільшився на 24,7% до 168 млрд. грн. [3].

Починаючи з 2015 р. можна спостерігати зменшення обсягів іпотечного кредитування, що обґрунтовано низкою наявних проблем, таких, як відсутність гарантійних фондів іпотечного страхування, нерозуміння процесів фінансування іпотечного кредитування населення, відсутність довіри до українських банків, наявність універсальних банків на ринку іпотечного кредитування.

Станом на серпень 2019 р. аналіз показав, що 47,1% усіх кредитів, наданих суб'єктам господарювання, були короткостроковими кредитами до одного року, кредитами від одного до п'яти років 32,9%, а кредитами понад п'ять років – 19,9%. Обсяг кредитування фізичних осіб щорічно показує падіння. Умови надання кредитів фізичним особам стали набагато жорсткішими. Зменшено суми наданих кредитів, підвищено суми перших платежів та збільшено строки перегляду заявок на кредитування. Все це пов'язано з тим, що банківські установи ретельно вивчають попередню кредитну історію позичальників та їх платоспроможність [4].

Збереженню потенціалу кредитування та посиленню кредитної активності банків в Україні сприяє розробка стратегії стимулювання економічного зростання. Необхідно звернути увагу саме на розвиток кредитування пріоритетних сфер економіки, національних проектів і програм, зменшити розмір проблемної заборгованості. У сучасних умовах нагальною є потреба розробки заходів для стимулювання кредитних та інвестиційних процесів у банківському секторі України.

Література

1. Кузнєцова Л.В. Роль банківського кредитування у фінансовому забезпеченні розвитку реального сектору економіки України. Економічний простір. 2008. №20/1.С. 107-115.
2. Жукова Н.К., Зражевська Н.В. Сучасний стан ринку банківських кредитів в Україні. Економічний часопис.ХХІ. 2011.№ 5-6.С. 54-57.
3. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.(дата звернення: 17.03.2020).
4. Сергєєва О.С., Тищенко М.О. Проблеми кредитної діяльності банківської системи України. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017. № 3(08). С. 317-321.

УДК 631:368.914.2

Рудик В.К., д.е.н, доцент, зав. кафедрою фінансів, банківської справи,
страхування та електронних платіжних систем,
Подільський державний аграрно-технічний університет
Бурденюк С.В., викладач економічних дисциплін,
Кам'янець-Подільський коледж харчових технологій НУХТ,

ОСНОВНІ ВИКЛИКИ СТАБІЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Формування ефективної пенсійної системи в Україні має важливе значення для забезпечення добробуту українських пенсіонерів. Основними